

columns

Youp van 't Hek
Stormschade



2018

THOMAS RAP

AMSTERDAM

De columns verschenen eerder in *NRC Handelsblad*.

Copyright © 2018 Youp van 't Hek

Omslagontwerp Eva Kohnstamm

Foto auteur Bob Bronshoff

Vormgeving binnenwerk CeevanWee, Amsterdam

Druk Wilco, Zutphen

ISBN 978 94 004 0044 3

NUR 301

thomasrap.nl

Voor Bob & Koos

Voorwoord

Alles mag van de krant. De enige voorwaarde die ze stellen is dat ik niet langer ben dan zeshonderdzeventig woorden. En ook niet veel korter. Het stukje moet passen.

Meer dan dertig jaar doe ik dit al. En of u 't gelooft of niet: altijd met onnoemelijk veel plezier. Iedere vrijdag. Van tien uur 's morgens tot vier uur 's middags boetseer ik het in elkaar. Voor halfvijf moet de eindredactie het echt hebben. Daar checken ze dan altijd nog even of ik alle namen goed geschreven heb en vissen er heel soms een taalfoutje uit. Ik noem mijn taalfouten trouwens stevast tikfouten. Ik maak namelijk geen taalfouten. Dat is mijn eer te na. Men laat mij al jaren met een glimlach in die waan.

Maar verder bemoeit niemand zich met mij en zeker niet met mijn onderwerpen. Hoe ik die kies? Meestal waaien ze in de loop van de week vanzelf mijn computer in. Sommige types staan af en toe dagenlang op mijn deur te bonken. Die huilen of ze in de column mogen. Wie? Stef Blok natuurlijk. En zijn duimzuigen-

de voorganger Halbe Zijlstra met zijn droomvakantie. Eigenlijk smeken alle vvd'ers voortdurend om mijn aandacht. Net als die roombotergeile roomse priesters met hun ongezonde celibaat waar de kindertjes de dupe van zijn. Ach, iedereen komt bij mij een keer aan de beurt. Dat is mijn werk. Leuk werk? Dat zei ik toch.

Youp

Amsterdam, herfst 2018

Lachen & Huilen

Dus maandag aanstaande wordt in het Koninklijk Theater Carré die promotiefilm *Jesse, de Messias* vertoond. Is het een idee om in het voorprogramma dat excuusclipje van de genezen Zaanse treitervlogger te vertonen? Gewoon zomaar. Om wat te lachen te hebben. En als ze er ook nog een ouderwets Polygoonjournaaltje tussen moffelen, dan is het misschien een idee om daarin een samenvatting van de voetbalwedstrijd Frankrijk-Nederland te vertonen. Met vooral veel beelden van Oranjesupporters. Van die treurige dikbuiken in een oranje sinterklaaspak, een indianenoutfit en een generaalskostuum. Dat ze allemaal wat droef kijken heeft deels te maken met het feit dat ons te goed betaalde amateurteam met 4-0 meedogenloos werd afgedroogd, maar vooral met het feit dat deze week bekend is geworden dat de Oranjesupporters twintig jaar lang financieel genaaid zijn. Door drie louche cowboys die optraden als bestuurtje van de club waar je verplicht lid van moest worden als je naar een wedstrijd wilde. Deze jongens hebben een paar miljoen in hun

diepe zakken gepropt. En de rest uitgegeven aan representatie. Zoals een treurige viptent tijdens de laatste *Sail*, een bezoekje aan Bono van U2 (die zo prachtig kan bezingen hoe het misgaat met de wereld) en verder nog wat onduidelijke snoeprisjes en etentjes in Michelinsterrententen. Echt wat je noemt ‘supporters-gelateerde activiteiten’. In die sterrententen zaten ze misschien wel aan dezelfde tafel als de Centrale Ondernemingsraad van de politie. Wat dat betreft wordt het nog ingewikkeld om aangifte tegen deze drie gladjanussen te doen.

De onthulling kwam uiteraard weer van *Follow the Money*, de club die ook die dikke crematiekeizer van de VVD ontmaskerde. Het enige wat de drie bestuursleden er tot nu toe tegenin gestotterd hebben is dat ze niet op ‘bonnetjesniveau’ willen discussiëren.

Dat is dubbel zo grappig omdat een van deze drie Daltons een gerespecteerd accountant is, en die zeiken normaal gesproken alleen maar over bonnetjes.

Even voor de jongere lezers: een accountant was vroeger iemand die mensen controleerde op eventuele financiële malversaties. Tegenwoordig zijn het vooral gehaaide types die trucs verzinnen. Niet echt crimineel, maar ze noemen zich dan consultant en opereren in een obscuur verlicht schemergebied. De mooiste bloemen groeien aan de rand van het ravijn.

Bij clubjes als EY en PWC denk ik de laatste jaren eerder aan een criminele motorbende dan aan gerespecteerde pennenlikkers. Als ik op de A9 langs dat aan-

stellerige hoofdkantoor van KPMG rijd, vermoed ik dat ze zoveel ramen hebben om de wietplantjes lekker te laten groeien. Op de gevel hangen banners met de tekst 'KPMG 100 Jaar'. Bestaat het kantoorje zo lang, of is dat de totale gevangenisstraf waar ze op gokken als binnenkort die vuige truc met de nieuwbouw van dat hoofdkantoor voor de rechtbank komt?

Maar het kan een gezellig maandagavondje worden in Carré. Las dat ze na de film ook nog gaan debatteren. Waarover? De kerntaak van de Publieke Omroep? Het verschil tussen een Sterreclame en een objectieve docu?

Mijn advies is om het debat te laten leiden door onze eigen Linda de Mol. Dan wordt er namelijk niet alleen gelachen, maar ook gehuild. Op aanraden van een vriend heb ik gisteren de uitzending van *Linda's Zomerweek* teruggekeken. Dat is zo'n incestueus RTL4-juweeltje. Als gasten had zij een doorlopend snotterende Beau en een diepverdrietige Astrid Joosten. Beiden vertelden larmoyante privéverhalen die bij ons aan het kerstdiner bruut zouden worden afgebroken door de verteller gewoon niet meer in te schenken. Maar Linda wakkerde haar gasten alleen maar aan en trok de tranen met liters uit die twee huilebalken. Het was in de televisiestudio op een gegeven moment natter dan in Texas en Mumbai samen. Het enige wat ontbrak in het decor was die Deense onderzeeër met die amateurslager als hobbykapitein. Op een gegeven moment verlangde ik zelfs naar hem.

Maandagavond Carré. Vrees dat Jesse door zijn aanhang nog steviger op het schild wordt gehesen. En dat hij door dit getut van rechtse Thierry en consorten alleen nog maar meer zieltjes heeft gewonnen. Plus dat Links heel goed op gaat letten wie er ooit een portretje van de zelfbenoemde intellectueel Baudet voor de NPO gaat schieten. Zijn werkzoekende kompaan Roos? Zijn vriendje Rutger, die iets moet terugdoen voor zijn riante salaris?

De toon is gezet. Ik hou er wel van. Het worden leuke tijden. Krijg steeds meer zin in een vrolijke oudejaarsconference. Voor wie? De NPO natuurlijk.

Rukwind

Terwijl Irma zich tot de tanden toe bewapende om Sint Maarten meedogenloos te vernietigen, waren sommige Nederlanders druk met het haar van Matthijs van Nieuwkerk. Zij gaven hun mening over dit essentiële onderwerp op Twitter. Grappig dat veel van die kansloze twittertypes bij hun account een fotootje van zichzelf hebben geplaatst. Zo'n fotootje waarbij je denkt: ik zou het in jouw geval overal over hebben, maar niet over iemand anders z'n haar.

Maar los van het belang van de coiffure van onze populaire televisiepresentator heb ik een vraag: wordt het niet de hoogste tijd om het bloedserieus over Irma te hebben? Als ik de deskundigen goed begrijp, is zij namelijk niet de laatste orkaan die zo verwoestend heeft huisgehouden. De orkanen die volgen zullen steeds heftiger worden. En het heeft wel degelijk met het opwarmen van de aarde te maken. Te aangenaam zeewater & zo. En als het zo doorgaat kan ook West-Europa zich binnenkort voorbereiden op soortgelijke rukwinden. Dus Matthijs: muts op.

Volgens dorpsgek Trump en zijn vriendjes loopt het niet zo'n vaart met het milieu. Dat veel te linkse Klimaatakkoord van Parijs uit 2015 was en is volgens hen nergens voor nodig. Daarbij zijn er enorme voordelen verbonden aan de opwarming van de aarde. Zo varen we binnenkort via de Noordpool naar Japan. Gewoon binnendoor! Dat scheelt hectoliters diesel. Pure milieuwinst. Er komen dan ongetwijfeld gezellige cruiseschepen met aan boord dat dikke Amerikaanse toeristenvee. Leuk voor de ijsberen. Die vervelen zich nu toch maar op die saaie sneeuwvlaktes. Een selfie met een gezonde obesitasyankee! Welke ijsbeer droomt er niet van?

In de kranten van gisteren zag ik niet alleen foto's van de verwoeste bovenwindse eilandjes en een schaamverhaal over Nederlands fijnstof, maar ik las ook dat Schiphol het niet echt gemakkelijk heeft. Het is daar te druk. Bijna 500.000 vliegbewegingen per jaar. Moeten we dat verminderen? Nee. Er moet een vliegveld bij. In dit geval Lelystad. Dat is al bijna klaar.

De luchtvervoerboeren hadden donderdag een bijeenkomst in Den Haag onder leiding van Hans Alders. Dat is die politieke schnabbelkont die namens de Gasunie de Groningers al jaren met enorme kluiten het riet in stuurt. Volgens deze Hansje moeten de prijsvechters vanuit de polder gaan opereren zodat de grote jongens als KLM en consorten lekker kunnen door-groeien op dat oude vertrouwde Schiphol. Dus geen van die mensen, die volgens mij ook tijdens die verga-

dering de gevolgen van Irma nog op hun netvlies hadden, kwam op het idee dat we misschien moeten stoppen met de systematische vernietiging van de aarde. Domweg omdat we de planeet met z'n allen kapot vliegen. Niet minder dan 500.000 vluchtbewegingen boven dit kutlandje. Meer! Nog meer.

Natuurlijk komt er binnenkort een televisieactie voor Sint Maarten en hoesten we met ons rijke Nederland een flink bedrag op. En natuurlijk komen er benefitvoorstellingen in allerlei theaters en concerthallen. De opgehoeste bedragen zullen ouderwets door de ether schallen. We zullen borstklopperig trots zijn op onze Nederlandse gulheid. Ik twijfel daar geen seconde aan.

Maar we moeten niet alleen geven, maar ook opgeven. En daarmee bedoel ik al die idiote reisjes. Volgens mij moeten we een aantal debiele vliegtickets gewoon inleveren. Domweg omdat het radeloze onzinreisjes zijn. Mensen die een lang weekend naar Bali gaan om te ontstressen zijn ronduit zielig. Twee dagen skiën in Verbier. Schaam je rood. Mijn eigen voetbalreisjes naar Milaan en Barcelona. Wegwezen, verwende idioot.

Tot eergisteren werd Sint Maarten door vier tot zes gigantische cruiseschepen per dag bezocht. En die hebben voorlopig allemaal even hun route verlegd. Er is namelijk geen kade meer om aan te meren. Maar is het een idee om die reisjes toch gewoon door te laten gaan? Dat die boten met die duizenden vadsige toeristen gewoon langs die verwoeste eilandjes varen en dat

een gids vertelt dat dit de gevolgen zijn van ons juichende leven van de laatste decennia. Misschien is het leuk om het bandje door Donald zelf te laten inspreken.

Was wel zeer verheugd toen ik hoorde dat Irma nog niet klaar is en waarschijnlijk ook een golfresort van oom Donald in Florida zal verwoesten. Dan heeft God echt humor. Schade aan de handel van die idioot zelf. Ik bid dat Irma raak schiet. Of vindt u dat zielig voor Donald? Over raar haar gesproken.

Corpsballenbunker

Twee dingen! Allereerst dat gênante interview met de dementerende wielerarts Peter Janssen in Thailand. Stond afgelopen zaterdag in *de Volkskrant*. De oude dokter loopt daarin helemaal leeg en vertelt bijna trots hoe hij vroeger gesjoemeld heeft met epo, zakken tweehands bloed, laboratoriumuitslagen, enzovoort. Niks nieuws onder de zon. Hoewel? Mart schijnt als enige stomverbaasd te zijn. Als hij dit allemaal had geweten...

Toevallig belde ik deze week met de Thaise huisarts van deze bejaarde gifmenger en die vertelde dat het niet goed gaat met Janssen. Hij slikt antidepressiva omdat hij geteisterd wordt door loodzware depressies. Oorzaak? Wroeging. Te lang meegedaan aan het criminele dopingspelletje en daar heeft ie een chronisch schuldgevoel aan overgehouden. Slaapt daardoor slecht, en als hij slaapt droomt hij dat hij erelid is van het Russisch Olympisch Comité. Verder een torenhoge bloeddruk en ouderdomssuiker. Ook krijgt hij nog een vaste dosis Viagra om zijn Thaise vrouwtje zo nu

en dan probleemloos te kunnen bespringen. De man is namelijk vijfenzeventig. Zij niet.

Ik vroeg aan de huisarts of hij al deze informatie zo-
maar met mij mag delen. Maar dat is in Thailand geen
enkel probleem. Daar mag je gewoon schaamteloos uit
de medische dossiers van je patiënten lekken. Ik ver-
telde dat ik voor een krant schrijf en deze informatie ga
delen. Vindt Peter prima.

Tot slot vroeg ik of die enge Janssen eigenlijk een
goede dokter was geweest. Volgens zijn huisarts wel.
Of zoals hij het simpel zei: 'Een dokter moet zijn pa-
tiënten beter maken, en dat heeft hij gedaan. Alle wiel-
renners werden alsmaar beter en beter.'

Vergat de huisarts helaas te vragen of hij het oude
wielershirt van Tommy Simpson uit het huis van Peter
wilde jatten. We hebben het over het heilige stukje tri-
cot waarin Tommy op de flanken van de Mont Ven-
toux in 1967 is gestorven. Hij was de eerste officiële
dopingdode. Dat shirt had iemand toen uit het mor-
tuarium meegenomen en niet aan de familie van de
overledene gegeven. Op slinkse wijze is het bij de oude
Peter beland en die koestert het nu. Het staat ingelijst
tegen een muur van zijn kamer. Letterlijk zegt hij over
zijn trotse bezit: 'Ik ben de afgelopen jaren via via door
de familie van Simpson benaderd, of ik het wil afstaan.
Maar ik wil het niet kwijt!'

Wat ben jij een ongelooflijk gevoelloze boterletter,
dacht ik toen ik dat las. De familie van een overledene
vraagt iets belangrijks terug. Het shirt waarin hun

Tommy is gestorven! En jij weigert het af te staan! Volgens mij is dat shirt trouwens gewoon van de familie Simpson en kunnen ze die louche dokter zo aanklagen! Ik zou alles op alles zetten om het naar Engeland te halen. Daar waar het hoort.

Het tweede? Ik was lichtelijk verbaasd toen ik donderdag las dat de komende Koningsdag niet in de provincie, maar in de stad Groningen gevierd gaat worden. Gemiste kans. Kan de koning de aardbevingschade niet aan? Hij is na Sint Maarten toch wel wat gewend? Het lijkt mij juist fantastisch als dat domme feestje tussen die gestutte boerderijen wordt gevierd. Geeft een mooi beeld van de stand van het land. Misschien ook wel grappig als Willy dan terloops vraagt of er in die boerderijen onlangs een Vindicat-feestje heeft plaatsgevonden.

Over Vindicat gesproken. De koninklijke familie gaat ongetwijfeld over de Grote Markt kuieren. En dan zien ze die corpballenbunker. Dat is in Groningen een niet te missen Paleis op de Dam. Mij lijkt het leuk als Máxima, die jarenlang vragen over martelingen onder het Argentijnse Videla-regime heeft moeten beantwoorden, opeens tegen de burgemeester zegt: 'Is dat nou het gebouw waarin een ouderejaars laatst op iemands hoofd is gaan staan, waarna die feut met zwaar hersenletsel in het ziekenhuis moest worden opgenomen? En verspreiden ze daar ook die zogenaamde bangalistjes met teksten dat de dames met hun bekakte geslacht over een kanon getrokken moeten worden?'

En daar wordt toch ook een bokaal aan de “Slet van de Zomer” uitgereikt? Dus daar wordt onze elite klaargestoomd voor het echte leven? Interessant!’

En dat ze zich daarna omdraait. Liefst met een superieur lachje. Kleine knipoog naar haar echtgenoot en een gemoedelijk knikje naar haar drie dochters. En dan weer keurig in het gareel. Zoals het hoort.

Ik gun het Máx zeer!

Klappen

Nee, ik heb geen koorts, maar ik droomde wel raar. Beklemmend raar zelfs. Ik stond in een menigte op de Amsterdamse Herengracht te klappen. Voor het huis van de zieke burgemeester, en een meneer naast mij vroeg waarom dit was. Ik zei dat we applaudisseerden omdat de amateurs van Swift zojuist de miljonairtjes van Vitesse uit de KNVB-beker gekegeld hadden. Dezelfde beker die nog staat te glimmen in de toch al niet al te volle prijzenkast van de Arnhemse club. De man keek me raar aan. Hij vroeg wat Swift was.

‘Een amateurvoetbalclub,’ antwoordde ik, ‘ze spelen op het sportcomplex waar Fanny Blankers trainde voor haar vier gouden plakken. En op dat veldje hebben ze vanavond de afdankertjes van Chelsea verslagen, en dat is humor. Amsterdamse humor. En dat delen we vanavond met onze burgemeester.’

De man vroeg of Eberhard hier ook blij mee was. Ja. Hij is namelijk ook van het voetbal. Hij heeft al langer een seizoenkaart voor Ajax dan de meeste jongens van de F-side. En hij zou hier samen met alle Amsterdam-

mers keihard om lachen. Als hij dat nog zou kunnen.

Een jong meisje onderbrak ons omdat ze heel nodig moest. Nodig moeten vond ik een mooie oude uitdrukking. Klinkt prettiger dan plassen of pissen. Ik zei dat ze dan een zogenaamde ‘krul’ moest opzoeken. Daarin moet je plassen. De krullen zijn genderneutraal. Er staat er een voor de Hema, waar deze week de jongensrokjes in de aanbieding zijn.

‘Maar in die krullen staan normaal de nichten toch te rukken en te bukken?’ bemoeide een oude Amsterdammer zich ermee. Volgens hem moeten jonge meisjes daar ver bij uit de buurt blijven.

Opeens hoorde ik vlak voor me een opdringerig Limburgs accent en ik herkende onmiddellijk de ex-minister en weggestuurde KLM-baas, die bij ons in de kroeg altijd ‘de vrouwenmepper’ wordt genoemd. Camiel Eurlings dus! Ik feliciteerde de ‘altijd blij-kijker’ met het feit dat hij ondanks zijn criminele dossier gewoon IOC-lid mag blijven. Hij legde mij uit dat daar niks raar aan is. Dat alle IOC-leden een strafblad hebben. Dat het zelfs verplicht is. Anders kan je geen lid worden van die club.

Ik vroeg wat hij als IOC-lid van onze Yuri in Rio vond. Of het terecht was dat de kleine turner door die malle Maupie Hendriks naar huis was gestuurd omdat hij een paar biertjes te veel op had? Het gedrag van de Lord of the Rings vond Camiel absoluut niet kunnen. De woorden *schandalig* en *beschamend* vielen. En nog een paar van dat soort ouderwetse CDA-voltreffers.

Camieleke was niet alleen op stap in de grote stad, maar samen met de ex-voorzitter van de Centrale Ondernemingsraad van de politie. Die kende hij omdat hij hem ooit geholpen had na die vervelende aangifte van zijn ex tegen hem. De politieman begreep Camiel heel goed omdat hij zijn eigen vrouw ook wel eens een beuk had verkocht.

Opeens herinnerde ik me dat uit dat onthutsende rapport van de commissie-Ruys. Daarin stond ook dat zijn inmiddels overleden baas het incident door de vingers had gezien. Met de gouden woorden: ‘als het maar niet elke week gebeurt’. En van diezelfde baas had hij een miraculeuze loonsverhoging gekregen. Plus een buitensporige lening.

‘Van de doden niks dan goeds,’ mompelde de oud-politieman, die mij daarna uitlegde dat hijzelf zijn vrouwen altijd met de vlakke hand sloeg, terwijl Camiel meer een ellebogenbreker was.

Ze waren samen aan het stappen met twee oude creditcards die het nog deden. Eén van de KLM en één van de Nationale Politie. En opeens stonden ze in deze klappende meute. Ik legde hun uit dat de ovatie voor de burgemeester was. Dat hier duizend ontroerde Amsterdammers hem wilden eren en bedanken. En dat ik hoopte dat dit geen gewoonte gaat worden. Dat we dit niet steeds voor alle beroemde zieken gaan doen. Dat het wel exclusief voor Eberhard blijft.

‘Dus dat bedoelden ze met klappen,’ zei Camieleke tegen de oude politiereus, ‘ik dacht dat we gingen

knokken. Bij ons in Limburg betekent klappen namelijk vechten.'

Waarop de oude Amsterdammer mijmerde: 'Stel dat Swift nu tegen Feyenoord loot. Uit in De Kuip, en dat dat kleine Amsterdamse cluppie... gewoon na pingsels...'

Toen schoot ik wakker. Klarwakker. En fluisterde tegen mijn nog slaperige vrouw: 'Weet jij eigenlijk wat klappen in het Limburgs is?'